

**“МААРИФ” БИЛИМ БЕРҮҮ
КОМПЛЕКСИ” МЕКЕМЕСИ**

**Педагогикалык жана жетектөөчү
кызматкерлерге коюлуучу дасыктык
талаптар**

“Маариф” билим берүү комплексинин
директору тарабынан бекитилди

Буйрук № ТМФ-БСК-БНР-035-22

“24” февраль 2022-жыл

**“Маариф” билим берүү комплекси” мекемесинин
педагогикалык жана жетектөөчү кызматкерлерге коюлуучу
ДАСЫКТЫК ТАЛАПТАР**

Жалпы жоболор

Дасыктык талаптар “Маариф” билим берүү комплексинин директорунун, окуу жана тарбиялоо иштери боюнча директорунун орун басарларынын жана мугалимдердин дасыктык мүнөздөмөлөрүн аныктайт. Бул талаптар аталган категориядагы кызматкерлердин арасында жумушту бөлүштүрүү маселелерин туура чечүүгө жардам берет. Алардын кызматтык ордун жана аларга коюлуп жаткан дасыктык талаптарын аныктоонун бирдиктүү жолдорун камсыз кылат. Кызматкерлердин милдеттерин, укуктарын жана жоопкерчиликтерин бекитүүчү кызматтык нускамаларын даярдоодо негиздеме катары колдонулат. Кадрларды кабыл алып жайгаштырууда, алардын адистигине жана дасыктарына жараша туура колдонуучу, ошондой эле педагогикалык жана жетектөөчү кызматкерлерди аттестациялоодо колдонулат.

• Ар бир кызмат ордунун дасыктык мүнөздөмөсү үч бөлүктөн турат. “Кызматтык милдеттери” деген бөлүгүндө тийиштүү кызмат ордун ээлеген кызматкерге толук же жарым жартылай ыйгарылган милдеттери келтирилген .

• “Билиш керек” деген бөлүгүндө кызматкер кызматтык милдеттерин аткарууда колдонуучу атайын билимдерди билүү боюнча негизги талаптар, ошондой эле ченемдик укуктук актылар усулдар берилген.

• “Дасыктык талаптар” деген бөлүгүндө кызматкердин атайын даярдыгынын деңгээли жана тармагы, эмгек төлөмү боюнча тийиштүү дасыктык категорияны ыйгаруу үчүн керектүү жумуш стажы жана профессионалдык көнүгүүлөрү боюнча талаптары аныкталган.

• Кызматкерлердин кызматтык милдеттеринин айкын тизмеси тийиштүү профсоюздук комитетинин макулдугуна ылайык жалпы билим берүүчү уюмунун буйругу менен бекитилген кызматтык нускамаларда белгиленет.

• Кызматтык нускамаларды иштеп чыгууда тийиштүү уюштуруучу педагогикалык учурлардагы тийиштүү кызмат ордуларына таандык болгон жумуштардын тизмеси такталышы мүмкүн.

1.2. Мектеп директору

1. Кызматтык милдеттери:

- билим берүү комплексинин окутуу-тарбиялоо процессинин бардык багыттарындагы жана бардык этаптарындагы перспективдүү жана күнүмдүк ишин пландаштырууну уюштурат;

- билим берүү комплексинин өнүгүшүнүн негизги багыттарынын иштелип чыгышын уюштурат жана анын аткарылышын көзөмөлдөйт;

- билим берүү комплексинин кызыкчылыктарын жана укуктарын мамлекеттик жана коомдук уюмдарда сунуштайт жана коргойт;

- педагогикалык кеңештин жана мектеп китепканасынын иштерин жетектейт;

- Кыргыз Республикасынын мамлекеттик символикаларын, Кыргыз Республикасында жашаган башка улуттардын каада-салттарында аныкталган негизги принциптерди окутуу боюнча иштерин көзөмөлдөйт;

- окуу планынын мектептик компотентин бекитип аткарылышын көзөмөлдөйт;

- мамлекеттик билим берүү стандарттарын, окуу планын жана жалпы билим берүү программаларынын аткарылышын, окуучулардын билим сапатын, окутуу тарбиялоо иштеринин мазмунун жана үзүрлүгүн көзөмөлдөйт;

- окуу-тарбиялоо ишине жаңы технологияларды киргизүү боюнча иштерин уюштурат;

- бүтүрүүчүлөрдүн мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациясын жана окуучуларды которуу сыноолорун уюштуруп өкөрүлүшүн көзөмөлдөйт;

- педагогикалык кызматкерлерди жана техникалык персоналды кабыл алып, жайгаштырат;

- бекитилген дасыктык мүнөздөмөлөрүн жана башка ченемдик укуктук актыларына ылайык жалпы билим берүүчү уюмдарынын кызматкерлеринин кызматтык милдеттерин аныктайт;

- билим берүү комплексинин педагогикалык персоналдын үзүрлүү иштөөгө, алардын чыгармачыл жана илимий-теоретикалык өсүшүнө, педагогикалык эксперименттерди жүргүзүүгө, кесипчилик чеберчилигин жогорулатууга жана кайра даярдоодон өтүүгө шарттарды түзөт;

- педагогикалык кызматкерлеринин аттестациялоосун даярдоого жана өкөрүүгө жардам көрсөтөт;

- ишинде өзгөчө көрсөткүчтөргө жетишкен педагогикалык кызматкерлерди сыйлыктарга көрсөтөт, өзүнүн компетенциясынын чегинде жазаларды колдонот;

- мамлекеттик үлгүдөгү билими жөнүндө документтерин (негизги жалпы билими жөнүндө күбөлүгү, орто жалпы билими жөнүндө аттестаты) сактоону жана тапшырууну, ошондой эле бүтүрүүчүлөр жөнүндө тапшырыла турган маалыматтын ишенимдүүлүгүн камсыз кылат;

- балалыкты коргоо, окуучулардын жана педагогикалык жамаатын укуктарын жана кызыкчылыктарын сактоо боюнча талаптарын тутууну көзөмөлдөйт жана персоналдык жоопкерчиликти тартат;

- окуучулардын өзүн өзү башкарууларынын жана балдар уюмдарынын түзүлүшүнө жана өнүгүшүнө көмөктөшүп, жардам көрсөтөт;

- билим берүү комплексинин каржылык чарбачылык ишкердүүлүгү үчүн жооп тартат;

- билим берүү комплексинин каражаттарын жана башка булактардан түшкөн каражаттарды сарамжалдуу пайдаланууну камсыз кылат, жаңы каржылоо булактарын тартып, киреше алып келүүчү ишкердүүлүктү уюштурат; окуучулардын кесиптик багыт алуу жана жайкы эс алууда ден соолуктарын чыңдоо иштерин, ошондой эле жатак түрүндөгү мектептерде жашоонун жана тамактануунун тийиштүү турмуш-тирикчилигинин тейлөөнү уюштурат;

- билим берүү комплексинин мүлкүн жана башка каражаттарын тескейт;

- билим берүү комплексинин окутуу материалдык-техникалык базасын эсепке алууну, сактоону жана толуктоону камсыз кылып, жооп тартат, аны окутуу тарбиялоо процессинде үзүрлүү жана педагогикалык жактан аныктагандай колдонот;

- ички эмгек тартибин, санитардык гигиеналык түзүлүшүнүн, техникалык коопсуздугунун жана өрткө каршы сактануунун эрежелерин тутууга, персоналдык жана окуучулардын эмгегин коргоого жооп тартат;

- билим берүү комплексинин көмөк көрсөтүүчү ата-энелер (мыйзамдуу өкүлдөрү), коомчулук жана мекемелер менен иштөөнү уюштурат;

- мектеп документацияны жана иш кагаздарын туура жүргүзүүнү камсыз кылат.

2. Билиш керек: Кыргыз Республикасынын Конституциясын жана Кыргыз Республикасынын мамлекеттик символикаларын; Кыргыз Республикасынын “Билим берүү жөнүндө” мыйзамдарын; Кыргыз Республикасынын эмгек кодексин; Билим берүү министирлигинин жергиликтүү мамлекеттик администрациясынын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын окуучуларга билим берүү жана тарбиялоо боюнча ченемдик укуктук документтерин; педагогикалык жана педагогикалык психологияны, балдардын социологиясынын, физиологиясынын жана гигиенасынын илимдин жана тажрыйбанын жетишкендиктерин, билим берүүнү башкаруунун жана каржылоонун негиздерин; мамлекеттик институттарынын, коомдук уюмдарынын окуучуларга билим берүү жана тарбиялоо боюнча милдеттерин жана укуктарын; балдардын укуктары жөнүндө конвенцияны; педагогикалык жүрүм-турумдун ченемдерин; техникалык коопсуздуктун жана өрткө каршы сактануунун эрежелерин.

3. Дасыктык талаптар:

Жогорку педагогикалык билими, педагогикалык кызмат орунда беш жылдан кем эмес иштеген стажы, анын ичинен окутуу-тарбиялоо иштери боюнча директордун орун басары катары. Жалпы билим берүүчү уюмунун директору болуп 30 жаштан кем эмес жана эмгек жашынан өтпөгөн Кыргыз Республикасынын жараны дайындалат. Директордун кызматтык ордуна дайындалууга соттолгон же көрсөтүлгөн дасыктык талаптарга ылайык келбеген адамдарга жол берилбейт.

1.2 Окутуу жана тарбиялоо иштери боюнча директордун орун басары.

1. Кызматтык милдеттери:

- карамагына берилген билим берүү комплексинин педагогикалык жамаатынын ишкердүүлүгүн уюштурат жана көзөмөлдөйт;

- билим берүү комплексинин өнүгүшүнүн негизи багыттарын педагогикалык жамаат бирдикте ишке ашырат;

- педагогикалык кызматкерлердин окуу планын жалпы билим берүү программаларын аткаруу боюнча усулдук ишин камсыз кылып тескейт;

- педагогикалык жамааты менен бирдикте окуу планын мектептин компонентин иштеп чыгып, анын аткарылышын камсыз кылат;

- окуучуларды окутуунун жана тарбиялоонун жаңы технологияларын киргизүүнү камсыз кылат жана анализ жүргүзөт;

- бүтүрүүчүлөрдүн мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациясын жана окуучуларды которуу сыноолорун өткөрүүнү уюштурат;

- мектептин маалыматтык блогун (отчеттук документацияны өз убагында түзүүнү камсыз кылуучу класстардын тизмелери, окуучулардын өздүк делолору, класстык журналдар ж.б мектептин документациялар) абалына жана толтурулушуна жооп берет;

- окуучулардын билим сапатын жана журум турумун көзөмөлдөйт, окуу сабактарынын жүгүртмөлөрүн түзүүнү жана окуу тарбиялоо ишкердүүлүгүнүн ар кандай түрлөрүн жүргүзүүнү пландаштырат;

- окуу тарбиялоо процессинин өнүктүрүүнү жана окуучулардын билимин объективдүү баалоо боюнча сунуштарды киргизет жана аларды ишке ашырат;

- педагогикалык кеңештердин чогулуштарына, усулдук семинарларга ж.б активдүү катышат;

- Кыргыз Республикасынын мамлекеттик символикаларын билүү боюнча, Кыргыз Республикасында жашаган башка улуттардын жакшы каада салттарында аныкталган негизги принциптерине ылайык окуучуларды актуалдуулук жана адеп ахлактуу тарбиялоо ишин уюштурат;

- билим берүү комплексинин окутуу тарбиялоо чөйрөсүнүн абалына байкоо жүргүзүп, коллегаларынын жана окуучулардын арасында жүрүм-турумдук ченемдерди тутууну көзөмөлдөйт;

- педагогикалык кызматкерлерди жайгаштырууга катышып, алардын дасыктарын жана кесиптик чеберчиликтерин жогорулатууну уюштурат.

- педагогикалык кызматкерлеринин аттестациялоосун даярдоого катышат;

- педагогикалык жактан негизделген жана социалдык жактан аныкталган класстан тышкары жана мектептен тышкары окуучуларды тарбиялоо ишинин аткарылышын көзөмөлдөйт;

- окуу тарбиялоо иштерин бирдиктүү жүргүзүү үчүн ишканалар, мекемелер, бирикмелер, ата энелер (мыйзамдуу өкүлдөр), коомдук уюмдар ж.б байланыш түзөт;

- балалыкты коргоонун, жашы жетпегендердин укуктарын жана кызыкчылыктарын сактоонун, техникалык коопсуздугун жана өрттөн сактануунун эрежелерин, санитардык – гигиеналык тартибин, педагогикалык жамааттын эмгегин коргоо талаптарын камсыз кылат жана аткарат;

- билим берүү комплексинин окутуу материалдык-техникалык базасын эсепке алуу, сактоо жана толуктоо боюнча талаптарды аткарат жана жооп тартат;

- педагогикалык кызматкерге, окуучулардын өзүн-өзү башкарууларына жана коомдук уюмдарга билим берүү, маданий ден соолукту чыңдоо иш чараларды өткөрүүгө усулдук жана уюштуруучулук жардам көрсөтө, окуу жылында окуучулардын контингентин толуктоо жана сактоо боюнча иш чараларын кабыл алат;

2. Билиш керек:

Кыргыз Республикасынын Конституциясын жана Кыргыз Республикасынын мамлекеттик символикаларын; Кыргыз Республикасынын “Билим берүү жөнүндө” мыйзамдарын жана “Мугалимдин статусу жөнүндө” мыйзамдарын окуучуларды тарбиялоо боюнча ченемдик укуктук документтерин; педагогикалык жана педагогикалык психологиялык негиздерин; дүйнөлүк жана ата мекендик педагогикалык илимдин жана тажрыйбанын жетишкендиктерин; мамлекеттик институттарынын, коомдук уюмдарынын окуучуларга билим берүү жана тарбиялоо боюнча милдеттерин жана укуктарын; балдардын укуктары жөнүндө конвенцияны; педагогикалык жүрүм-турумдун ченемдерин; техникалык коопсуздуктун жана өрткө каршы сактануунун эрежелерин.

3. Дасыктык талаптар:

Жогорку педагогикалык билими, педагогикалык кызмат ордунда беш жылдан кем эмес иштеген стажы.

3.1. Балдардын класстан тышкаркы жана мектептен тышкаркы иштерин уюштуруучусу.

1. Кызматтык милдеттери:

- педагогикалык жактан негизделген жана социалдык жактан аныкталган класстан тышкаркы жана мектептен тышкаркы окуучуларды тарбиялоо иштери түзөт, пландаштырат жана аткарат;

- окуучуларды тарбиялоонун комплекстик системасын иштеп чыгууга көмөк көрсөтөт;

- окуучулардын активдерин класстан тышкаркы иштеринин кээ бир түрлөрүнө окутууну уюштурат;

- педагогикалык кызматкелерге, класс жетекчилерге, окуучулардын өзүн-өзү башкарууларынына, класстан тышкаркы жана мектептен тышкаркы окуучуларды тарбиялоо иштерин уюштурууга усулдук жардам көрсөтөт;

- класс жетекчилердин иш тажрыйбалары менен алмашууну уюштуруп тарбиялоо ишин алдыңкы тажрыйбаларын толуктап таркатат;

- окуучулардын мектептен тышкаркы тарбиялоо боюнча бирдиктүү ишкердүүлүктү жүргүзүү үчүн ишканалар, мекемелер жана коомдук бирикмелер менен байланыштарды түзөт;

- тарбиялоо иш-чараларын өткөрүүгө ата-энелерди (мыйзамдуу өкүлдөрдү) жана коомчулукту тартуунун иш-чараларын көрсөтөт;

2. Билиш керек: Кыргыз Республикасынын Конституциясын жана Кыргыз Республикасынын мамлекеттик символикаларын; Кыргыз Республикасынын “Билим берүү жөнүндө” мыйзамдарын жана “Мугалимдин статусу жөнүндө” мыйзамдарын окуучуларды тарбиялоо боюнча ченемдик укуктук документтерин; педагогикалык жана педагогикалык психологиялык негиздерин; дүйнөлүк жана ата мекендик педагогикалык илимдин жана тажрыйбанын жетишкендиктерин; мамлекеттик институттарынын, коомдук уюмдарынын окуучуларга билим берүү жана тарбиялоо боюнча милдеттерин жана укуктарын; балдардын укуктары жөнүндө конвенцияны; педагогикалык жүрүм-турумдун ченемдерин; техникалык коопсуздуктун жана өрткө каршы сактануунун эрежелерин.

3. Дасыккан талаптар: Орто педагогикалык жана жогорку педагогикалык билим педагогикалык кызмат ордунда беш жылдан кем эмес иштеген стажы

1.4. Социалдык педагог-психологдун кызматтык милдеттери.

1. Кызматтык милдеттери:

- билим берүү комплексинин социалдык педагог бала менен үй-бүлөнүн социалдык чөйрөнүн социалдык кызматтардын ведомстволордун укук коргоочу жана административдик органдардын ортосунда арачы катары иш жүргүзүп турмуш-тиричиликтин орчундуу маселелерин чечүүдө балдардын кызыкчылыктарын коргойт;

- балдардын журум-турумундагы чектен чыккан учурлардын аныктоо максатында кыйынчылыктардын чырдуу кырдаалдарды иликтейт;

- балдар менен ата-энелердин мамилесинин жакшырышына көмөктөшөт микроклиматы бейжай үй-бүлөлөрдөгү балдардын коммуникативдик билгичтиктеринин өсүшүнө өбөлгө түзөт;

- ата энелердин педагогикалык маданиятын жогорулатууга, өз милдеттерине аң сезимдүү мамилесин калыптандырууга, балдардын ата-энелери менен баарлашууда пайда болгон көйгөйлөрүн чечүүгө да көмөктөшөт;

- балдарды социалдык коргоо, алардын өмүрү менен ден соолугун сактоо боюнча иш чараларды жүргүзөт;

- камкордукка жана асыроого муктаж болгон балдарга зарыл жардамдарды көрсөтөт;

- класстан жана мектептен тышкары иштерге тартуу аркылуу жана жаштар, балдар уюмдары, мекемелери, клубдары менен кызматташтыкта балдардын эс алуусун уюштурууга жардамдашат;

- балдар иштери боюнча комиссиянын иштерин карашат;

- зарылдыкка жараша балдардын өздүк документтерин (туулгандыгы жөнүндөгү күбөлүк, паспорт) калыбына келтирүүгө көмөктөшөт;

- керектүү иш кагаздарды жүргүзөт;

- ата-энелер (мыйзамдуу өкүлдөр) менен коомчулукту балдардын көйгөйлөрүн чечүүгө тартат;

- балдар менен өспүрүмдөрдүн кызыкчылыктарын иликтөөгө байланышкан маалыматтарды чогултат, жашы жете электердин жеке маселелерин чечүүжана аларга шарттарды түзүү боюнча мамлекеттик уюмдарга расмий суроо- талап жөнөтөт;

- жүрүм-турум бузулгандарга, турмуштун кыйын кырдаалдарга тушуккандарга, камкордукка муктаж болгондорго, өзгөчө муктаж болгондорго, өзгөчө муктаждыгы бар окуучуларга жардам берүү үчүн аларды эсепке алып аларга жардам берүүдө мектеп мугалимдери, психологдору (эгер болсо) ата-энелер (алардын ордун алмашкан кишилер), социалдык кызматтардын, жаштардын ишке орноштуруу кызматтарынын адистери, кайрымдуулук уюмдары менен бирге иш алып барат.

2. Билиш керек: Кыргыз Республикасынын Конституциясын жана Кыргыз Республикасынын мамлекеттик символикаларын;

- Кыргыз Республикасынын "Билим берүү жөнүндө" мыйзамдарын

- КРнын "Балдар жөнүндө" Кодексин;

- Кыргыз Республикасынын Эмгек Кодексин;

- Баланын укуктары туралуу конвенцияны жана социалдык педагогикалык ишмердикти уюштуруу боюнча башка ченемдик-укуктук документтерди;

- Педагогиканын негиздерин жана педагогикалык психологияны;

- Социологиянын негиздерин, физиологияны жана балдардын гигиенасына байланыштуу эрежелер;

- Окуучуларга социалдык жардам берүү жана тарбиялоо жаатындагы мамлекеттик институттар менен коомдук уюмдардын кызматтары менен укукта;

3. Дасыктык талаптар: жогорку билимдүү социалдык иш боюнча адис, психолог же педагогикалык атайын орто билимдүү болушу жана жогорку педагогикалык билими жана мугалимдик кызматы 3 жылдан кем эмес иш стажы болушу зарыл.

1.5. Мугалим

1. Кызматтык милдеттери:

- педагогтук этиканын ченемдерин сактоо;

- окуучулардын мамлекеттик билим берүү стандарттарынын талаптарынан төмөн болбогон деңгээлде билим берүү программаларын өздөштүрүлүшүн камсыз кылууга;

- окуп жаткандардын өз алдынчалыгын, окууга чыгармачыл мамиле жасоосун өнүктүрүүгө, жүрүм-турумунда жогорку адеп-ахлактык ченемдерди калыптандырууга;

- өзүнүн кесиптик деңгээлин дайыма өркүндөтүүгө жана квалификациясын кеминде 5 жылда бир жолу жогорулатууга;

- балдарга карата эмоциялык, психикалык, дене бой зомбулугун колдонууга жол бербөөгө;

- педагогикалык учурду жана окуткан сабагынын өзгөчөлүгүн эске алуу менен жогорку илимий жана усулдук деңгээлде окуучуларга сабак өтөт;

- окуучуларды окутуунун ар кандай окутуу калыптарын, усулдарын каражаттарын колдонот;

- мамлекеттик билим берүү стандарттарынын жана жалпы билим берүү программаларынын негизинде автордук жалпы билим берүү программаларынын жана окуу-усулдук китептерин иштеп чыгат жана окутуунун жаңы технологияларын киргизет;

- окуткан сабагы боюнча окутуу материалдарын пландаштырат, жалпы билим берүү программаларын аткарууну жана мамлекеттик билим берүү стандарттарынын базистик деңгээлиндеги талаптарын бардык окуучулар тарабынан өздөштүрүүнү камсыз кылат, алардын жөндөмдөрүн жана көнүгүүлөрүн калыптандырып, алган билимдерин тажрыйбалык колдонууга даярдайт;

- окуучуларды сабактар боюнча олимпиадаларга жана конкурстарга катышууга даярдайт;

- окуучулардын класстан класска которуу сыноолорун өткөрүшөт, о.э. бүтүрүүчүлөрдүн мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациясына катышат;

- мектепке тийиштүү документацияны туура жана убагында толтурат;

- педагогикалык кеңешменин чогулуштарына, усулдук бирикмелерине ж.б. активдүү катышат;

- Кыргыз Республикасынын мамлекеттик символикаларын окутууну, Кыргыз Республикасында жашаган башка улуттардын каада салттарында аныкталган негизги принциптеринин негизинде окутуу – тарбиялоо ишин алып барат;

- Окуу планын мектептик компонентин аткарып, сабак боюнча ж.б. кружокторун жетектейт;

- Окуучулардын ата-энелери (мыйзамдуу өкүлдөрү) менен туруктуу байланышта иш алып барат;

- Класстагы окутуу чөйрөнүн абалына байкоо жүргүзүп, класс жетекчисине билдирет;

- Окуучулардын жеке психологиялык өзгөчөлүктөрүн изилдеп, алардын жетишкендиктерин анализдейт, о.э. окутуу тартибин тутуусун жана сабактарга катышууларын камсыз кылат;

- Балалыкты коргоону, жашы жетпегендердин укуктарын жана кызыкчылыктарын сактоонун, техникалык коопсуздуктун жана өрткө каршы сактануунун тартиптерин, санитардык-гигиеналык түзүлүшүн, окуучулардын эмгегин коргоону жана жалпы билим берүүчү уюмунун окутуу материалдык-техникалык базасын сакталышын тутуп, аткарат;

- Окуучулардын окуу китеп менен камсыздалышын жана аларды сактоону көзөмөлдөйт;

- тийиштүү сабак боюнча окуу кабинетин заманбап каражаттар жана окутуу дидактикалык материалдар менен камсыздалышын пландаштырат;

- сабакта жана класстан тышкаркы иш чараларды өткөрүү учурунда бекитилген окуучуларынын контингентинин өмүрлөрүн жана ден соолуктарын сактоого персоналдык жоопкерчилик тартат;

2. Билиш керек: Кыргыз Республикасынын Конституциясын жана Кыргыз Республикасынын мамлекеттик символикаларын; Кыргыз Республикасынын “Билим берүү жөнүндө” мыйзамдарын жана “Мугалимдин статусу жөнүндө” мыйзамдарын окуучуларды тарбиялоо боюнча ченемдик укуктук документтерин; педагогикалык жана илимий усулдук маселелерди чечүүчү жалпы теориялык сабактарынын негиздерин; педагогикалык жана педагогикалык психологияны; балдардын социологиясынын, физиологиясынын жана гигиенасынын негиздерин; дүйнөлүк жана ата мекендик педагогикалык илимдин жана тажрыйбанын жетишкендиктерин; мамлекеттик институттарынын, коомдук уюмдарынын окуучуларга билим берүү жана тарбиялоо боюнча милдеттерин жана укуктарын; балдардын укуктары жөнүндө конвенцияны; педагогикалык жүрүм-турумдун ченемдерин; техникалык коопсуздуктун жана өрткө каршы сактануунун эрежелерин.

3. Дасыккан талаптар: Жогорку жана орто педагогикалык билими бар кадр болуш керек.

- педагогикалык ишин стажысынан тышкары төмөнкү талаптар комплекстүү түрдө эске алынат;
- мугалим катары өзүн профессионалдык чыгаандыгын көрсөтүп. Коллегалары менен тажрыйбасын жана машыгуусун бөлүшөт;
- ар кандай деңгээлдеги усулдук бирикмелерге катышат жана (же) башкарат;
- жалпы билим берүүчү уюмунун ишкердүүлүгүн профильдүү жана максаттуу комплекстик программаларын болжолдоого жана иштеп чыгууга катышат;
- ишеним менен иштейт: мектептеги, райондогу, областтагы коллегаларынын катышуусунда өткөн сабактары дайым ачык;
- “Жылдын эң мыкты мугалими” деген аймактык жана (же) республикалык конкурсунун жеңүүчү мугалими наамына ээ болот;
- аймактык, республикалык жана Эл аралык олимпиадалар жана кароолордун жеңүүчү окуучуларына ээ болот;
- автордук программаларын, окутуу материалдарын жана усулдук сунуштарын иштеп чыгып, чыгарат же жаңы жалпыбилим берүүчү программалары менен окуу китептери боюнча эксперименттик ишке катышат;
- башка мугалимдерди окутууда чыгаандыгын көрсөтүп, насыятчынын беделине ээлик болушу;
- окуучулардын билимин баалоонун жаңы усулдарын жана тариздерин жекече иштеп чыгат;
- дискуссия, семинарларды уюштуруу аркылуу мугалимдерге жаңы усулдарды жана технологияларды, анын ичинен өзүнүкүн дагы өздөштүрүүгө жардам берет;
- коллегаларына баалоонун ар кандай усулдарын тандоого жана колодонууга жардам көрсөтүп, алар менен дайыма окуучулардын өнүгүүлөрүн талдап, жыйынтыктарына анализ жүргүзөт;
- мугалимдин профессионалдык ишкердүүлүк сапатынын стандартына ылайык коллегаларына өзлөрүн баалоону ж жардам көрсөтүүгө жүргүзүлөт;
- окутуунун усулдары боюнча мектептик, шаардык жана республикалык профессионалдык фондуна чеберчилик салым кошот;
- окуучулардын билимин тереңдетүү үчүн илимий жана педагогикалык изилдөөлөрдүн жыйынтыктарын колдонот;
- милдеттүү түрдө дасыктыгын жогорулатуу курстарын өтөт;
- мектептин каада-салтын жана мектеп маданиятын түзүүнү колдоп, көмөк көрсөтөт;

- окуучуларга багытталган окуу-тарбиялоо чөйрөсүн түзүүгө салым кошот, түзүлгөн чөйрөнү анализдөөнү;

- баалоону демилгелеп, аны жогорулатуу жолдорун сунуштайт;

- окуучулардын өз алдынча маселелерди чечүү жана окууну билүү компетенцияларын түшүнүүнү демонстрациялайт;

- окуучулардын машыгууларын жана компетенцияларын өнүктүрүү боюнча окутуу жана окуудан тышкары ишкердүүлүктөрүн уюштурат;

- сабактарды пландаштырууда окуучулардын топтук жана жекече муктаждыктарын жана ыкмаларын эске алып, окуу процессинде компьютердик жана башка техниканы колдонот педагогикалык ишинин жетишкендиктерини үчүн алган тармактык жана башка сыйлыктарына ээ болот;

1.6. Билим берүү комплексинин класс жетекчинин милдеттери:

- окуучулардын окуу жетишкендиктеринин абалын жана жалпы өнүгүү динамикасын тутумдуу талдоону коом арасында жүгүзүүгө;

- окуу процессин класста уюштуруу, окуучулардын класстык жана мектептик системалуу иш аракеттерине тартууга;

- окуучулардын инсандык өзгөчөлүктөрүн, алардын үй-бүлөдөгү жана мектептеги жашоо шарттарын изилдөө;

- окуучулардын өнүгүүсүндөгү жана жүрүм-турумдагы девианттык көрүнүштөргө мониторинг жүргүзүү жана өз убагында аныктоо, зарыл негизделген педагогикалык жана психологиялык коррекцияны жүргүзүү, өзгөчө оор жана кооптуу учурларда, бул жөнүндө мектеп администрациясына маалымдоо;

- окуучуларга алардын курч турмуштук көйгөйлөрүн жана кырдаалдарын чечүүдө жардам көрсөтүү;

- окуучулардын социалдык, психологиялык жана укуктук жактан коргоого көмөктөшүүгө;

- сабакта окуу процессин уюштурууга предметтик мугалимдерди, окуучулардын ата-энелерин, башка тармактардын (илим, искусство, спорт, укук коргоо органдары ж.б) адистерин тартууга;

- сергек жашоо образын жайылтуу;

- окуучулардын ата-энелерин (мыйзамдуу өкүлдөрүнө) алардын ийгиликтери же кемчиликтери жөнүндө жөнүндө үзгүлтүксүз маалымдап туруу, ата-энелерди пландуу жана пландан тышкары чогулуштарга чакыруу, класстык ата-энелер комитетинин ишине жетекчилик кылууга;

- класстагы окуучулардын сабакка катышуусун, сырткы көрүнүшүн, күндөлүктөрүн көзөмөлдөө;

- окуучулардын сабактарга жетишсиздигинин алдын алуу жана аларга өз убагында окуу жардамын көрсөтүү үчүн класста иштеген предметтик мугалимдердин ишин координациялоо;

- мектептин планына, талаптарына ылайык класстык саттарды, класстан тышкаркы иш-чараларды класс менен үзгүлтүксүз өткөрүп турууга;

- класс үчүн документтерди жүргүзүүгө (окуучулардын өздүк делосу, класс журналы) о.э. тарбия иштери үчүн (класста окуу тарбия иштеринин планы, отчеттор, маалымдамалар, мүнөздөмөлөр, билим берүү иш – чаралардын иштеп чыгуу ж.б)

- педагогика жана психология жаатында квалификацияны жогорулатуу;

- класстагы окуучулардын коопсуздук талаптарын сактоого, класстан тышкаркы иштер учурунда балдардын өмүрү жана ден соолугу үчүн жооп берүүгө;
- башталгыч класстарда шашке чайын (ден соолукту чыңдоо ай сайын) көзөмөлдөө;